

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

9. Sophisma circa prædestinationem, à medico solutum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

Deus permittat mala? nõne hoc oportebat, ut sapientia & omnipotentia Dei illustraretur, qui scit & potest ex malis bona capere maiora? Quid obstupescis, quòd misericors Dominus æternis cruciatibus miseros peccatores perdat? nõne Deus justus est, sicut & misericors? cur iustitia diuina ignota debebat esse, & non suã quoque pompã elucere, cum tanta perfectio, sit iustitia Dei, quanta misericordia? Quid hares, quòd uni potius, quã alteri largiatur gratiam? nõne sicut Deus justus & misericors, & sapiens est, ita & Dominus? cur non superius dominatus aliquem usum debuit habere? Et unde hoc, nisi in hoc esset illi pro ratione voluntas? Iustissimè ergo & rationabiliter, enius vult, miseretur Deus, & quem vult, obdurat.

Atqui hinc rursus exurget noua tentatio, apud rudes, qui sibi scioli esse videntur, satis vulgaris, aut potius apud malos ac desperatos. Quam tentationem, vnã cum sua medicina, in Ludouici Landgrauij exemplo clarè explicauit Cæsarius his verbis: Ex relatione cuiusdam viri religiosi cognoui, Ludouicum Landgrauium, patrem Hermanni Landgrauij, qui ante hos duos annos defunctus est, in errorem periculosum, non solum propria anima, sed & subditorum substantia decidisse: qui cum esset prado ac tyrannus maximus, duras & plurimas in sibi commissum populum faciens exactiones, multas Ecclesiarum sibi usurpans possessiones, & propter hos, aliã plurima mala, à viris religiosis corripere, qui ei proponebant in confessione pœnam malorum, & gloriam electorum, verbum miserabile respondit: Si predestinatus sum, inquit, nulla peccata poterunt mihi regnum calorum auferre; si prascitus, nulla bona illud valebunt mihi conferre. Et sicut mihi dicere solitus erat Nonnus Conradus senex monachus noster, de Thuringia partibus oriundus, versiculum illum Psalmista; Calum cali Domino, terram autem dedit filiis hominum, loco prouerbij ad suam excusationem arguentibus se proponebat: erat siquidem litteratus, & ob hoc amplius induratus. Et cum ei dicerent viri timorati: Domine, parcite anima vestra, desistite peccare, ne Deus prouocatus peccatorem in peccatis occidat: iterum respondit; Cum venerit dies mortis mea, moriar, non illum potero bene viuendo extendere, neque malè viuendo prauenire. Volens illum pius Dominus à tanto errore misericorditer renocare, & reducere ad mentem, infirmitate periculosã cepit illum flagellare. Vocatus est medicus eius

IX.

Cæsar Heisterbach. li. I. Historiar. memorabil. cap. 27.

700. Cap. LXIII. Cur alij bonū, alij malum vita finem consequantur?
vir bonus & discretus, & non solum in Physicā, sed etiam in Theologia,
non mediocriter literatus: cui Princeps dicit; Vt vides, infirmus sum
valde, adhibe curam, ut possim conualescere. Memor medicus illius
erroris, respondit: Domine, si venit dies mortis vestre, non vos poterit
cura mea morti subtrahere; si verò moriturus non estis de infirmitate
ista, superflua erit medicina mea. Et ille: Quomodo sic respondes? si
mihi non fuerit adhibita cura diligentia, & diem proposita, potero tam
à me ipso, quam ab alijs imperitis negligi, & ante tempus mori. Au-
dito hoc verbo, Physicus multum hilaris effectus, dat à occasione re-
spondit: Domine, si creditis vitam vestram posse protelari virtute me-
dicina, quare hoc credere renuitis de pœnitentia, & operibus iustitia,
quæ sunt antidota anima? sine his anima moritur sine his ad sanita-
tem, quæ est in futura vita, nemo pervenit. Considerat Landgravius
pondus verborum, & quòd rationabiliter perorasset, dixit eis; De cetero
medicus esto anima mea, quia per tuam linguam medicinalem DEVS
liberavit me à maximo errore. Fallax est, & sophisticum argu-
mentum, quod multos per jocandi speciem, trahit ad cogita-
tionem desperationis. Desperationem ostendit vitiosa colle-
ctio: Si prædestinatus sum, nulla peccata poterunt mihi regnum celo-
rum auferre; si præscitus, nulla bona opera illud valebunt mihi con-
ferre. Quid ais, miser? Si bona perseveranter feceris, non eris
præscitus; si mala & peccata usque ad finem vitæ tuæ continuā-
ris, non eris prædestinatus. Mala ergo fuge, ne sis præscitus;
bona operare, ut sperare possis, te esse prædestinatum. Tu fac
tuum officium, cætera Dño relinque; qui te non damnabit sine
tua culpa, nec salvabit sine sua gratia. Sic habes, ut iustitiam
illius formides, & misericordiam implores; de culpa trepidus,
de gratia non superbus. Quod ipsum libet verbis doctissimi &
sanctissimi Augustini confirmare.

X.

S Augustin.
cap. 99. En-
chiridij.

Miseretur, ait, magna bonitate (DEVS) obdurat nulla iniqui-
tate, ut nec liberatus de suis meritis gloriatur, nec damnatus nisi de
suis meritis conqueratur. Sola enim gratia redemptos discernit à per-
ditis, quos in unam perditionis concreverat massam ab origine ducta
caussa communis. Hoc autem, qui eo modo audit, ut dicat, quid ad-
huc conqueritur? nam voluntati eius, quis resistit? tamquam propter
ea malum non videatur esse culpandum, quia DEVS, cuius vult, mise-
retur,